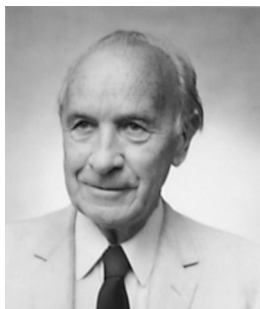

Csenki Imre emléktábla avatása

Belváros díszpolgára, a néhai Kossuth-díjas karnagy zeneszerző Csenki Imre tiszteletére avattak emléktáblát, egykori lakóhelyén, a Párizsi utca 6/a épületén.

A művész lánya Szilasiné Csenki Éva hívására az eseményen sokan gyűltek össze, rég nem látott barátok, ismerősök, és énekesek a különböző általa vezetett együttesekből akik örömmel elevenítették fel a régi kedves emlékeket.

Csenki Imre által gyűjtött szép népdalokból egy csokorra való *Gál Kinga*, a Budapesti Ward Mária Iskola tanulója énekelt. Ünnepi köszöntőjében *Wohlmuth István* kulturális tanácsnok elmondta, hogy sok éves igény vált valóra e napon, február 9-én, hogy a neves szobrászművész *Barabás Márton* alkotása, a dombormű elhelyezésre került.

A zeneszerző munkásságát *dr. Ittész Mihály* méltatta.

Tisztelt Egybegyűltek! Kedves Tisztességtevők!

Megtisztelő, hogy az emléktábla felavatásán szólhatok. Nem csak személyes okokból, hanem mint a Magyar Kodály Társaság képviselője, elnöke is, hiszen Csenki Imre Társaságunknak nagyra becsült alapító tagja volt.

Csenki Imre ahhoz a második nemzedékhez tartozott, amely megértve a nagy mesterek, Kodály és Bartók törekvéseit a nemzeti zenekultúra megújítására, sőt megteremtésére, munkásául szegődött az általuk meghirdetett nagyszabású terv megvalósításának. Annak a művész és zenepedagógus nemzedéknek a tagja volt, amelyhez Ádám Jenő, Bárdos Lajos, Kerényi György, Vikár Sándor és Csenki Imre tágabb értelemben vett földije, Gulyás György tartozott. Valamennyiüknek tanárként, kórusvezetőként kellett hadrendbe állnia, ugyanakkor kinek-kinek a maga őrhelyén meg kellett teremtenie, vagy éppen ki kellett harcolnia a feltételeket az eredményes munkához. Nem lehetett beleülni a készbe, és kényelmesen művészkedni.

Csenki Imre kiemelkedően eredményes, így joggal legendásnak mondott debreceni évei a református kollégiumban, a Kántus élén a tehetség és a megalkuvást nem ismerő elhivatottság diadalát jelentették. Együttesével elvitte sokfelé az országba, és külhonba, Svájcba is, a kodályi muzsika és zenei művelődési gondolat hírért. Nagyszerű tett volt a *Székely fonó* előadása a debreceni nagyerdei szabadtéri színpadon.

Mindezek adták az alapot, hogy őt hívják meg 1950-ben az akkor alakuló Állami Népi Együttes alapító karnagyának. Ezzel az együttessel aratta világraszóló sikereit Párizsban és Kínában. Velük mutathatott be

számos új művet, köztük a leghíresebbet, Kodály összművészeti népdal-kantátáját, a *Kállai kettőst*, a zeneszerző elismerését is kiérdemelve. Kodály Zoltán ugyancsak elismeréssel szólt Bartók rendkívül nehéz *Magyar népdalok* című ciklusának előadásáról. Magam győri zenei szakiskolás növendékként Kodály-mű, a *Székely fonó* hangverseny-előadásán láttam először vezényelni. Néhány esztendővel később zeneakadémistaként Kodály 80. születésnapja köszöntésére szervezett Erkel színházi hangversenyen *A magyarokhoz*, a *Forr a világ* kánon karnagyként állt előttünk Csenki Imre: ő vezette a hatalmas egyesített kar énekét.

Csenki Imre eladóművészi, karnagyi pályája a körülmények érthetetlen összejáttszása folytán tulajdonképpen elég korán félbeszakadt. Talált azonban már korábban is élethossziglan folytatható tevékenységi területet: a zeneszerzést. Eredeti művek és sikeres népdalfeldolgozások, a magyarok mellet többek között cigány dallamokkal. Ezeket korán elhunyt fivére, Sándor és a maga gyűjtéséből emelte a művészi régióba. Még színpadi műre is innen kapott inspirációt.

Talán szabad még egy személyes emléket elmondanom. Még eléggé kezdő Kodály-kutatóként, a Tanár úr munkássága élő tanúi között keresve a hiteles emlékezőket, találkoztam először személyesen Csenki Imre karnagy úrral. Itt a Párizsi utcai lakásban, valamikor az 1970-es évek első felében fogadott nagyon szívélyesen. Kodályról, s a nagy mester útmutatása nyomán kibontakozott pályafutásáról beszélt. Későbbi találkozásainknak aztán a Kodály Társaság rendezvényei adtak keretet 1978-tól.

Méltó, hogy mától emléktábla figyelmezteti az erre járkat: itt élt és dolgozott *Csenki Imre*, a magyar zenekultúra, mindenek előtt a kórusmuzsika kiemelkedő képviselője, egy nagy nemzedék példamutató tagja. Ez a jó példa pedig ma is követőket kíván!

A család nevében az unoka Szilasi Alex emlékezett.

Csenki Imre 1950-ben költözött a Párizsi utcai lakásba, feleségével és két gyermekével. Otthona teljességgel tükrözte a külvilághoz fűződő viszonyát, művészi és alkotói életének igényességét és családjá iránti mély kötődését.

Dolgozó szobája, élete utolsó percéig az éjszakába nyúló elmélyülés, a zeneszerzés a szakmai döntések színtere volt. Itt születtek a legjelentősebb művei, itt dolgozta ki többek között az Állami Népi Együttes Énekkarának művészi alapelveit, a Magyar Rádió kórusának repertoárját, gondozta jegyzeteit és a naponta folytatott levelezéseit.

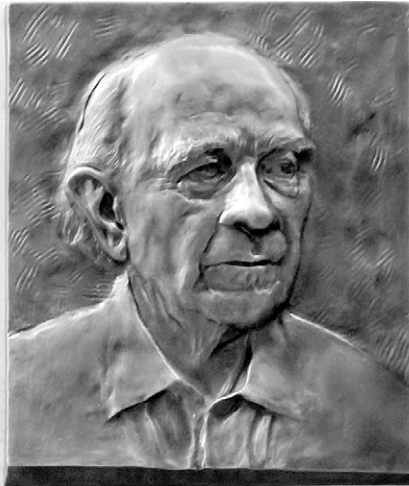
A nappalijában egymásnak adták át a kilincset egy-egy tanácsért a magyar zenei és közélet szereplői, művészek a világ minden tájáról, egykori tanítványok, valóságos zárandokhelyként tekintve „Imre bácsi” lakására. Lankadatlan lelkiismeretességgel igyekezett szakmai és lelki támaszt adni fiatalnak és idősnek egyaránt, amikor valamelyik hétköznapi délelőttjén, váratlanul becsöngettek hozzá. Köztudott volt ugyanis, hogy Csenki Imre ezt a „fogadó órák” bonyolításával tölti.

Itt vehette át a legnagyobb kitüntetéseinek átadási időpontjáról szóló postai értesítést, itt csengett a telefon koncertfelkérések, új kórusművek komponálása kapcsán. Ugyanakkor itt élte meg az 56-os forradalom eufórikus, majd később félelemmel teli napjait, a méltánytalan szakmai mellőzöttséget a 60-as évek elejétől és itt érte a családi tragédiák váratlan híre is.

Minden, a magyar zenetörténetet is nagyban befolyásoló Csenki-esemény természetesen nem férhet fel egy emléktáblára. Ahogy a márványtábla a rajta lévő domborművel hirdeti:

Itt Élt és Alkotott 1950-től haláláig Csenki Imre. Emlékeztetve minden erre elhaladót, hogy ebben a házban, egykoron közöttünk élt rendkívüli életet és alkotott nem mindennapit egy ember, akinek emléke, szellemi örökségének ápolása immáron közös feladatunk.

A család nevében köszönettel tartozom Belváros- Lipótváros Önkormányzatának, Wohlmuth István egyéni képviselőnek, kulturális tanácsnoknak az emléktábla ügyének őszinte és nagylelkű támogatásáért, Barabás Márton festő és szobrászművésznek a mesteri dombormű megalkotásáért, Ittész Mihály a Kodály Társaság Elnökének köszöntő szavaiért és minden érdeklődőnek akik jelen voltak ezen a jeles napon.

EBBEN A HÁZBAN ÉLT ÉS ALKOTOTT
1950-TŐL HALÁLÁIG

CSENKI IMRE
(1912 - 1998)

KOSSUTH-DÍJAS KARNAGY, ZENESZERZŐ

BELVÁROS - LIPÓTVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016.